

УДК 378:615.851

UDC 378:615.851

DOI: [10.31475/ped.dys.2024.35.09](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.09)

ВАЛЕНТИНА ТЮРИНА,

*доктор педагогічних наук, професор
(Україна, Харків, Харківський національний університет
внутрішніх справ, проспект Льва Ландау, 27)*

VALENTYNA TYURINA,

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
(Ukraine, Kharkiv, Kharkiv National
University of Internal Affairs, Lev Landau Avenue, 27)*

ORCID: 0000-0003-2308-1977

МИХАЙЛО КОЗЯР,

*доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАН України
(Україна, Львів, Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності, вул. Клепарівська, 35)*

MYKHAILO KOZIAR,

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine
(Ukraine, Lviv, Lviv State University of Life Safety, Kleparivska St., 35)*

ORCID: 0000-0001-7068-598X

НАТАЛІЯ МАЛАНЮК,

*доктор педагогічних наук
(Україна, Київ, Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій, вул. Солом'янська, 7)*

NATALIYA MALANIUK,

*Doctor of Pedagogical Sciences
(Ukraine, Kyiv, State University of Information and
Communication Technologies, Solomianska St., 7)*

ORCID: 0000-0002-4321-0900

Комунікативна компетентність як фактор формування у майбутніх працівників сектору безпеки й оборони України готовності до професійної діяльності

Communicative Competence as a Factor of Formation of the Readiness for Professional Activities in Future Employees of the Sector of Security and Defense of Ukraine

Обґрунтовано актуальність проблеми формування комунікативної компетентності майбутнього офіцера поліції як фактора формування і розвитку його готовності до професійної діяльності. Розкрито значення сформованості комунікативної компетентності для формування і розвитку готовності офіцерів поліції до професійної діяльності. Дано визначення понять «комунікативна компетентність», «готовність до професійної діяльності», «квест-технологія», «освітній квест», «поліцейський квест». Розкрито зміст завдань «поліцейського квесту» як ситуацій, що максимально наближені до реальної професійної діяльності працівників поліції. Обґрунтовано й експериментально доведено доцільність впровадження інтерактивних технологій, зокрема «поліцейського квесту», у процес професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції з метою формування у них комунікативної компетентності як основи формування готовності до професійної діяльності. Показано статистично вірогідну наявність позитивної динаміки результатів за більшістю показників в експериментальних групах після вивчення спецкурсу, написання творчих і курсових робіт, участі у практичних заняттях у формі «поліцейського квесту».

Ключові слова: комунікативна компетентність, готовність до професійної діяльності, квест-технологія, «поліцейський квест», професійна підготовка, курсанти, офіцери поліції.

The relevance of the problem of forming the communicative competence of the future police officer as a factor in the formation and development of his readiness for professional activity is substantiated. The significance of the formation of communicative competence for the formation and development of police officers' readiness for professional activity is revealed. The definitions of the concepts «communicative

competence», «readiness for professional activity», «quest-technology», «educational quest», «police quest» are given. The content of the tasks of the «police quest» is revealed as situations that are as close as possible to the real professional activities of police officers.

The relevance of the problem of forming the communicative competence of the future police officer as a factor in the formation and development of his readiness for professional activity is substantiated. The feasibility of introducing interactive technologies, in particular the «police quest», into the process of professional training of future police officers with the aim of forming their communicative competence as a basis for the formation of readiness for professional activity has been revealed. It is shown that there is a statistically probable presence of positive dynamics of results according to most indicators in the experimental groups after studying a special course, writing creative and term papers, and participating in practical classes in the form of a «police quest».

Key words: communicative competence, readiness for professional activity, quest technology, «police quest», professional training, cadets, police officers.

Вступ / Introduction. Складна воєнна обстановка, що склалася в Україні на тлі російської агресії, суттєво впливає на вимоги до формування у майбутніх офіцерів сектору безпеки й оборони готовності до майбутньої професійної діяльності. Означене вимагає певних змін в організації освітнього процесу у ЗВО МВС України.

Сьогодні структурними підрозділами Національної поліції України реалізуються функції, які є нетиповими для мирного часу. Це вимагає сформованості в офіцерів сектору безпеки та оборони, зокрема у офіцерів поліції, таких умінь, навичок і якостей особистості як уміння працювати в команді; уміння мотивувати людей та рухатися до спільної мети; уміння адаптуватися до середовища й обставин та результативно діяти в новій ситуації; здатність приймати швидкі й обґрунтовані рішення в умовах невизначеності; здатність брати на себе відповідальність за дії, здоров'я і життя підлеглих і громадян, здатність діяти соціально відповідально та свідомо тощо. Крім того, професійна і службова діяльність поліцейського як державного службовця особливого призначення спрямована на захист здоров'я, життя, прав і свобод громадян України. Отже, у офіцера поліції мають бути сформовані спеціальні та загальні компетентності, які є основою формування готовності до професійної діяльності.

Тому одним із завдань, що стоять перед сучасними ЗВО МВС України, є підвищення рівня професійної компетентності кожного спеціаліста, підвищення рівня його готовності до виконання професійних і службових обов'язків. Виконання поставлених завдань потребує, зокрема, підвищення ефективності функціонування системи професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції.

Професійна діяльність офіцера поліції потребує наявності комплексу певних якостей, які утворюють професійну структуру його особистості.

Проблему компетентності досліджували вітчизняні та зарубіжні психологи та педагоги: Д. Дзвінчук, І. Данченко, Т. Лебединець, Л. Пуховська, Л. Пляка, І. Светочева, С. Сисоєва, О. Федоренко, А. Хуторської, Я. Цехмістер та ін. Різні аспекти комунікативної компетентності працівників поліції розглядали І. Данченко, Л. Пляка, В. Тюріна, П. Червоний. Деяким питанням проблеми готовності до професійної діяльності висвітлювали у психолого-педагогічних працях М. Дьяченко, В. Лозова, О. Марченко, К. Піорковський, Л. Пляка, О. Столяренко, С. Струмлінін, В. Тюріна, П. Червоний та ін.

Проблемі використання квест-технологій у процесі фахової підготовки присвячені роботи Н. Горошко, І. Данченко, Т. Захарова, О. Лобанова, Н. Осяк, Є. Плеханова, І. Сокол, А. Чудакова, Е. Яковлева та інші; особливості використання квест-технологій у процесі підготовки майбутніх працівників для різних підрозділів Національної поліції України розглядали Г. Доскевич, О. Жебровська, Є. Ігумнова, К. Ісмаїлов, М. Кадемія, М. Козяр, Н. Мілорадова, Л. Романишина, В. Тюріна, О. Федоренко та інші.

Але питання щодо особливостей та шляхів формування комунікативної компетентності майбутнього офіцера сектору безпеки й оборони України як фактора формування його готовності до професійної діяльності залишилися недостатньо дослідженими і потребують додаткового вивчення.

Мета та завдання / Aim and Tasks. Мета статті полягає в тому, щоб розглянути комунікативну компетентність майбутнього офіцера поліції як складову його професійної компетентності та фактор формування його готовності до ефективного виконання професійної діяльності.

Методи / Methods. З метою реалізації означених вище завдань у роботі використовувалися такі методи дослідження: теоретичні (аналіз, синтез, зіставлення, узагальнення, систематизація, класифікація); емпіричні (анкетування, опитування, спостереження, вивчення й аналіз

документації, зокрема навчальних планів і програм, констатувальний та формувальний експеримент); статистичні (математична обробка результатів дослідно-експериментальної роботи та їх інтерпретація).

Результати / Results. Специфіка професійної діяльності офіцера поліції полягає в тому, що вона зазвичай відбувається за умов конфліктної ситуації, міжособистісного, соціального, виробничого або службового конфлікту, когнітивного конфлікту, конфлікту інтересів. Тому офіцер поліції повинен уміти спілкуватися у такий спосіб, щоб колеги й опоненти не тільки почули його, а й захотіли зрозуміти і прийняти його аргументи, погодилися з його пропозиціями і почали діяти в означеному напрямі. Для цього опонентам необхідно змінити свою думку і своє ставлення до співрозмовника, до ситуації, до своїх дій у цій ситуації. Зазвичай, це складно зробити.

Тому формування у майбутнього офіцера поліції комунікативної компетентності як професійно значущої якості, яка є складником професійної компетентності фахівця і фактором формування його готовності до професійної діяльності, є дуже важливим у його професійній підготовці.

У психолого-педагогічній літературі готовність розглядається як здатність виконувати якусь діяльність. Але, на наш погляд, готовність передбачає не тільки здатність і спроможність, а й бажання та прагнення виконати певну діяльність (Тюріна, 1993). Виходячи із зазначеного ми вважаємо, що готовність до здійснення професійної діяльності є інтегрованим особистісним утворенням, яке має складну структуру і передбачає сформованість системи професійно значущих знань, умінь, навичок та певних професійно значущих якостей особистості.

Труднощі і складності, що мають місце у роботі офіцера сектору безпеки й оборони, яка здійснюється за умов соціальних і міжособистісних конфліктів, пов'язані зі специфікою соціальної і професійної ситуації, зі специфікою особистісної культури, своєрідністю професійного і соціального контексту.

Оскільки професійна діяльність офіцера поліції належить до категорії професій «людина – людина», то її ефективне виконання потребує вміння результативно спілкуватися з іншими людьми. Тому у офіцера поліції, крім змістової та процесуальної складових, має бути сформована компетентність у спілкуванні (тобто комунікативна компетентність як складова його загальної професійної компетентності), яка передбачає наявність розвинутої адекватної орієнтації людини в самій собі, тобто у власному психологічному потенціалі, потенціалі партнера, у ситуації та завданнях спілкування. Комунікативна компетентність визначається гнучкістю в адекватній зміні психологічних позицій. Це є показником зрілого і вмілого спілкування.

Для здійснення успішної професійної діяльності майбутній поліцейський повинен уміти займати і змінювати комунікативні позиції у залежності від того, коли і з ким він має вступати у комунікативний контакт. Тому уявляється доцільним заздалегідь, у процесі фахової підготовки детально проаналізувати основні ситуації, у які може потрапити офіцер поліції, а також психотехнічну сторону реалізації здійснення комунікативних позицій.

Насьогодні формування у майбутніх офіцерів поліції готовності до професійної діяльності набуває особливого значення у зв'язку з введенням воєнного стану, ускладненням економічної та політичної обстановки, збагаченням та розширенням соціального досвіду, зростанням рівня вимог, які пред'являють до працівника поліції обставини воєнного часу і суспільство.

Фахова підготовка передбачає не тільки цілеспрямований та організований процес оволодіння знаннями, вміннями та навичками, а й формування професійно значущих якостей особистості, які є необхідними для ефективного виконання службових і професійних обов'язків.

Сучасна модернізація системи професійної освіти сприяє тому, що знання, вміння і навички розглядаються не тільки як мета навчання, а й як інструментальна основа формування професійних компетенцій і компетентностей майбутніх спеціалістів. У межах нової освітньої парадигми системно-діяльнісного навчання пріоритетним є цілісний розвиток особистості майбутнього спеціаліста, зокрема формування його готовності до ефективної професійної діяльності.

Сьогодні до числа інновацій, що використовуються в організації освітнього процесу, зокрема можна віднести квест-технології, які набувають все більшої популярності й у закладах вищої освіти МВС України. Отже, запровадження інноваційних технологій в освітній процес безпосередньо має відношення і до підготовки фахівців ризиконебезпечних професій, до числа яких відноситься і професія правоохоронця.

Визначальною особливістю професійної діяльності офіцера поліції є те, що він повсякденно має вирішувати різноманітні конфліктні ситуації і конфлікти. При цьому він має управляти не тільки власними емоціями і власною діяльністю, а й переконливо спілкуватися з колегами й громадянами, управляти емоціями, емоційними станами та діями підлеглих, а також впливати, а, отже, й управляти емоційними станами і поведінкою постраждалих, правопорушників і законотворчих громадян.

Тож, у майбутніх офіцерів поліції мають бути сформовані відповідні знання, уміння, навички, та якості особистості, тобто має бути сформована комунікативна компетентність, яка є одним зі складників професійної компетентності, а, отже, й фактором формування готовності до професійної діяльності (Тюріна, 2022).

Впровадження інтерактивних технологій, зокрема квест-технологій, в процес професійної підготовки сприяє оволодінню професійними знаннями й уміннями, навичками швидкої адаптації до мінливих умов службової реальності, зростанню мотивації, яка забезпечує самовдосконалення та постійний професійний розвиток, а, отже, й формування у майбутніх поліцейських професійної компетентності і комунікативної компетентності як її складової. У свою чергу, формування комунікативної і професійної компетентностей сприяє формуванню у майбутніх офіцерів поліції готовності до професійної діяльності.

Оскільки у сучасній вітчизняній педагогіці квест-технологія використовується відносно недавно, то сьогодні відсутні єдині підходи до її наукового визначення й обґрунтовані класифікації існуючих освітніх квестів.

Як зазначають педагоги, освітній квест – це педагогічна технологія, яка містить чітко сформульовану дидактичну мету і завдання, ігровий задум та суворі правила (Сокол, 2014); ця технологія спрямована на досягання дидактичної мети і включає у себе набір послідовних, взаємопов'язаних проблемних завдань із елементами ділової і рольової гри, для виконання яких надаються необхідні ресурси та інструкції (Tyurina, & Danchenko, 2021); ця педагогічна технологія поєднує елементи мозкового штурму, тренінгу та гри (Tyurina, & Danchenko, 2021).

Застосування квест-технології, тренінгів, інтерактивних ігор у процесі фахової підготовки спеціалістів забезпечує максимальне залучення курсантів і студентів до процесу засвоєння інформації та оволодіння професійними уміннями, формуючи у них в якості пізнавального мотиву пізнавальну потребу та пізнавальний інтерес до процесу оволодіння новими знаннями, уміннями та навичками.

Формування у майбутніх поліцейських комунікативної компетентності і готовності до професійної діяльності передбачає і потребує створення у ЗВО МВС України відповідних умов, для створення яких доцільно використовувати можливості інноваційних освітніх технологій, зокрема квесту. У зв'язку з цим директор Департаменту персоналу, організації освітньої та наукової діяльності МВС України Г. Доскевич визначив результативність застосування практичних і тренінгових занять з елементами квест-технологій у підготовці офіцерів Національної поліції України (Доскевич, 2018). Такі заняття отримали назву «поліцейський квест». Практичні заняття у формі поліцейського квесту сприяють ефективному неформальному засвоєнню теоретичних знань та формуванню й удосконаленню практичних умінь і навичок, зокрема знань, умінь і навичок здійснення комунікативної діяльності, які знадобляться майбутнім офіцерам поліції у подальшій професійній діяльності (Доскевич, 2018).

У межах «поліцейського квесту» курсанти виконують вправи і завдання, змістом яких є стресові і конфліктні ситуації і конфлікти, які максимально наближені до умов практичної діяльності поліцейських; аналізують стресори і поведінку учасників конфлікту, які перебувають у стані стресу; аналізують результати і наслідки ділового та міжособистісного спілкування і дій учасників конфлікту; визначають раціональність і помилки у проявах емоцій й у діях учасників конфлікту; пропонують, конструюють і моделюють свої варіанти ведення переговорів, поведінки і професійних дій з метою вирішення конфліктних ситуацій. Виконання таких квестових завдань і вправ сприяє формуванню уміння розуміти і контролювати емоційні стани учасників конфлікту, уміння протистояти емоційному тиску з боку опонентів, уміння раціонально спілкуватися у складних ситуаціях, знаходити вихід з непередбачуваних ситуацій, які виникають в ході спілкування.

При спілкуванні з «важкими» опонентами дуже складно уникнути почуття образи, безпорадності, гніву, але можливо навчитися управляти ними. Для цього потрібно навчитися концентрувати увагу не на негативних емоціях, які виникають в процесі спілкування, а на тих результатах, які можуть бути досягнуті в результаті розмови.

Дидактично важливим є те, що квест-технології доцільно використовуватися як в аудиторній, так і в позааудиторній роботі курсантів (Тюріна, & Романишина, 2023).

Враховуючи все сказане вище, а також те, що комунікативна компетентність – це інтегрована якість особистості, а, отже, як будь-яка компетентність, вона складається з певних знань, умінь, навичок і якостей особистості. Таке визначення комунікативної компетентності фахівця дозволяє представити її структуру як сукупність взаємозумовлених та взаємопов'язаних компонентів.

Тож, формування комунікативної компетентності як професійно значущої якості особистості майбутнього офіцера поліції передбачає сформованість певних знань, умінь, навичок і певних якостей особистості як її складників. Формуванню знань, умінь, навичок і якостей особистості

сприяє виконання курсантами спеціальних вправ, завдань, які за змістом і умовами наближені до реальних ситуацій професійної діяльності працівників поліції. Ефективними й перспективними методами формування знань, умінь, навичок і професійно значущих якостей особистості є тренінги і практичні заняття з елементами тренінгу, а також заняття із застосуванням квест-технологій (Доскевич, 2018; Милорадова, & Федоренко, 2021; Tyurina, & Danchenko, 2021).

Результати нашого дослідження підтверджують ефективність навчально-пізнавальної і практичної діяльності, спрямованої на формування у курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ комунікативної компетентності як професійно значущої якості особистості, яка є фактором формування готовності до майбутньої професійної діяльності.

У процесі експериментальної роботи нами було виділено дві експериментальні групи: (Е₁) і (Е₂) та контрольну групу (К) курсантів, в якій навчання велось традиційними методами. У другій експериментальній групі (Е₂), на відміну від першої експериментальної групи (Е₁), крім проведення спецкурсу «Комунікативна компетентність – професійно значуща якість особистості офіцера поліції», написання рефератів і творчих робіт та розв’язування навчальних проблемних ситуацій з означеної проблеми, проводилися ще й практичні заняття у формі «поліцейського квесту» та тренінгові заняття з елементами квест-технологій (Доскевич, 2018; Милорадова, & Федоренко, 2021; Tyurina, & Danchenko, 2021). Метою цих занять було поглиблення знань, одержаних в ході аудиторних занять, відпрацювання комунікативних умінь і навичок та формування у курсантів готовності до майбутньої професійної діяльності.

Результати навчально-експериментальної роботи щодо формування комунікативної компетентності у майбутніх офіцерів поліції представлені у табл. 1 і табл. 2.

Таблиця 1

Визначення рівня сформованості обсягу знань з проблеми формування у курсантів комунікативної компетентності до та після проведення експерименту (у %)

№ з/п	Група	Етапи експерименту / приріст	Рівні			
			Нульовий	Низький (завд. № 1)	Середній (завд. № 2)	Високий (завд. № 3)
1	Е ₁ (67 чол)	Початок	35,83	37,31	19,40	7,46
2		Кінець	4,47	40,29	35,83	19,41
3		<i>Приріст</i>	- 31,36	+2,98	+16,43	+11,95
4	Е ₂ (69 чол)	Початок	40,57	37,69	15,94	5,80
5		Кінець	4,35	34,78	36,23	24,64
6		<i>Приріст</i>	-36,22	-2,91	+20,29	+18,84
7	К (61 чол)	Початок	34,43	45,90	13,11	6,56
8		Кінець	11,47	52,46	26,23	9,84
9		<i>Приріст</i>	-22,96	+6,56	+13,12	+3,28

Таблиця 2

Визначення рівня сформованості комунікативних вмінь і навичок як складників комунікативної компетентності курсантів до та після проведення експерименту (у %)

№ з/п	Група	Етапи експерименту / приріст	Рівні			
			Нульовий	Низький (завд. № 1)	Середній (завд. № 2)	Високий (завд. № 3)
1	Е ₁ (67 чол)	Початок	31,34	44,77	17,91	5,97
2		Кінець	4,48	38,80	38,80	17,91
3		<i>Приріст</i>	-26,86	-5,97	+20,89	+11,94
4	Е ₂ (69 чол)	Початок	31,87	46,37	17,38	4,38
5		Кінець	4,38	31,87	37,68	26,07
6		<i>Приріст</i>	-27,49	-14,50	+20,30	+21,69
7	К (61 чол)	Початок	39,34	45,90	9,84	4,92
8		Кінець	16,39	47,54	27,87	8,20
9		<i>Приріст</i>	-22,95	+1,64	+18,03	+3,28

Як бачимо, наслідком проведення навчально-експериментальної роботи в експериментальних групах, у порівнянні з контрольною групою, значно збільшилась кількість курсантів, у яких комунікативна компетентність сформувалась на більш високому рівні. Це позитивно впливає на формування готовності до ефективного виконання професійної діяльності.

Висновки / Conclusions. Комунікативна компетентність майбутнього офіцера поліції є

важливою складовою його професійної компетентності і значною мірою визначає готовність майбутнього офіцера поліції до ефективного здійснення професійної діяльності.

Результати дослідження свідчать, що використання у процесі фахової підготовки майбутніх працівників поліції практичних занять у формі «поліцейського квесту», що містить завдання, які спрямовані на формування і відпрацювання комунікативних умінь і навичок у процесі підготовки майбутніх офіцерів поліції, сприяє підвищенню рівня засвоєння теоретичних знань; надає можливості для їх застосування при розв'язуванні практичних ситуацій, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю; посилює навчальну та професійну мотивацію, що є основою формування у майбутніх працівників сектору безпеки й оборони України, зокрема у майбутніх офіцерів поліції, комунікативної компетентності як професійно значущої якості особистості та готовності до ефективного виконання майбутньої професійної діяльності.

Подальшого дослідження потребує розробка та перевірка ефективності педагогічної технології формування конфліктологічної компетентності означених спеціалістів.

Список використаних джерел і літератури:

Доскевич, Г. О. (2018). *Методичні рекомендації з проведення практичних занять у формі поліцейського квесту в закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції*. Київ. [in Ukrainian]

Мілорадова, Н. Е., & Федоренко, О. І. (2021). Використання квест-технологій у професійній підготовці поліцейських. *Харківський національний університет внутрішніх справ: 20 років у статусі національного*. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (2 берез. 2021 р.). (с. 105–108). Харків: ХНУВС. [in Ukrainian]

Сокол, І. М. (2014). Квест: метод чи технологія? *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2 (114), 28–32. [in Ukrainian]

Тюріна, В. О. (1993). *Пізнавальна самостійність школярів*. Харків: Основа. [in Ukrainian]

Tyurina, V. O., & Danchenko, I. O. (2021). The use of quest technologies in the professional training of students of higher educational institutions. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference (Vol. 2). (p. 48–49). Oxford. [in English]

Тюріна, В. О. (2022). Комунікативна і лідерська компетентності майбутнього офіцера патрульної поліції як фактори формування його готовності до професійної діяльності. *Проблеми науки і практики, завдання та шляхи їх вирішення*. Матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Варшава, 22–25.03.2022 р.). (с. 283–286). Варшава. [in Ukrainian]

Тюріна, В., & Романишина, Л. (2023). Квест-технології як фактор формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів поліції. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1, 130–136. [in Ukrainian]

References:

Doskevych, H. O. (2018). *Metodychni rekomendatsii z provedennia praktychnykh zaniat u formi politseiskoho kvestu v zakladykh vyshchoi osvity, yakii zdiisniuiut pidhotovku kadriv dlia Ministerstva vnutrishnykh sprav Ukrainy ta Natsionalnoi politsii [Methodological Recommendations for Conducting Practical Classes in the Form of a Police Quest in Institutions of Higher Education that Train Personnel for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police]*. Kyiv. [in Ukrainian]

Miloradova, N. E., & Fedorenko, O. I. (2021). Vykorystannia kvest-tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi politseiskyykh [The Use of Quest Technologies in the Professional Training of Police Officers]. *Kharkivskii natsionalnyi universytet vnutrishnykh sprav: 20 rokiv u statusi natsionalnoho*. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (March, 2, 2021). (pp. 105–108). Kharkiv: KHNUVS. [in Ukrainian]

Sokol, I. M. (2014). Kvest: metod chy tekhnolohiiia? [Quest: Method or Technology?]. *Kompiuter u shkoli ta simyi*, 2 (114), 28–32. [in Ukrainian]

Tyurina, V. O. (1993). *Piznavalna samostiinist shkoliariv [Cognitive Independence of Schoolchildren]*. Kharkiv: Osнова. [in Ukrainian]

Tyurina, V. O., & Danchenko, I. O. (2021). The use of quest technologies in the professional training of students of higher educational institutions. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference (Vol. 2). (p. 48–49). Oxford. [in English]

Tyurina, V. O. (2022). Komunikatyvna i liderska kompetentnosti maibutnoho ofitsera patrolnoi politsiyi yak faktory formuvannia yoho hotovnosti do profesiinoy diyalnosti [Communicative and Leadership Competence of the Future Patrol Police Officer as Factors in the Formation of His Readiness for Professional Activity]. *Problemy nauky i praktyky, zavdannia ta shliakhy yikh vyrishennia*. Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference (22–25.03.2022). (p. 283–286). Warsaw. [in Ukrainian]

Tyurina, V., & Romanyshyna, L. (2023). Kvest-tekhnolohii yak faktor formuvannia upravlinskoii kompetentnosti maibutnykh ofitseriv politsii [Quest Technologies as a Factor in the Formation of Managerial Competence of Future Police Officers]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1, 130–136. [in Ukrainian]

Дата надходження статті: «04» квітня 2024 р.

Стаття прийнята до друку: «16» травня 2024 р.

Тюріна Валентина – професор кафедри соціології та психології Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор педагогічних наук, професор

Tyurina Valentyna – Professor of the Department of Sociology and Psychology of the Kharkiv National University of Internal Affairs, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Козяр Михайло – професор кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Koziar Mykhailo – Professor of the Department of Practical Psychology and Pedagogy of the Educational and Scientific Institute of Psychology and Social Protection of the Lviv State University of Life Safety, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine

Маланюк Наталія – доцент кафедри вищої математики, математичного моделювання та фізики Навчально-наукового інституту інформаційних технологій Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, доктор педагогічних наук

Malaniuk Nataliia – Associate Professor of the Department of Higher Mathematics, Mathematical Modeling and Physics of the Educational and Scientific Institute of Information Technologies of the State University of Information and Communication Technologies, Doctor of Pedagogical Sciences

Цитуйте цю статтю як:

Тюріна, В., Козяр, М., & Маланюк, Н. (2024). Комунікативна компетентність як фактор формування у майбутніх працівників сектору безпеки й оборони України готовності до професійної діяльності. *Педагогічний дискурс*, 35, 62–68. doi: 10.31475/ped.dys.2024.35.09.

Cite this article as:

Tyurina, V., Koziar, M., & Malaniuk, N. (2024). Communicative Competence as a Factor of Formation of the Readiness for Professional Activities in Future Employees of the Sector of Security and Defense of Ukraine. *Pedagogical Discourse*, 35, 62–68. doi: 10.31475/ped.dys.2024.35.09.